

Skänkte bort sin samling

av Ørn Gramm

I skuggan av giganterna bland sin samtids samlare, byggde han tack vare sitt förutseende – och en hel del pengar förstås – upp en fantastisk samling. Den skänktes senare till ett museum, och kan nu efter 30 års uppehåll åter beskådas.

Benjamin K. Miller Jr.

Benjamin K. Miller Jr.
(1857-1928).

Om man har möjlighet att besöka Smithsonian National Postal Museum i Washington, så kan man där fram till och med medio januari 2009 beskåda en intressant och berömd samling USA, som inte har varit utställd på 30 år. Det rör sig om en mycket specialiserad samling som byggts upp av Benjamin K. Miller Jr., och som 1925 skänktes till New York Public Library.

Därefter har under mer än 50 års tid olika delar av samlingen varit utställd på biblioteket. År 1977 packades emellertid samlingen ner, och först i maj förra året blev det åter möjligt för allmänheten att se den. Det skedde tack vare ett samarbete mellan New York Public Library och National Postal Museum.

Till utställningen som nu pågår har den välkände filatelisten och chefen för auktionshuset Robert Siegel i New York, Scott Trepel, tillsammans med Ken Lawrence skrivit en vacker och informativ bok med titeln "Rarity Revealed" om Benjamin Miller Jr. och hans samling.

Advokat men helst inte i rätten

Benjamin Kurtz Miller Jr. föddes i Milwaukee den 6 juni 1857. Fadern var en välkänd advokat i staden, och när Benjamin Jr. var klar med sin utbildning, arbetade han i flera år på pappans advokatbyrå. År 1880 fick han rätt att praktisera som advokat, och 1886 blev han delägare i firman.

På advokatbyrån fanns en

arbetsfördelning mellan Benjamin och han yngre broder George. Benjamin tyckte om att arbeta med frågor som bäst löstes utanför rättsalen, medan brodern George tog sig an processerna. När George var upptagen i rätten kunde Benjamin ägna sig mer åt juridiken som vetenskap, och åt andra sysslor som han bättre gillade.

Pensionär innan han fyllde femtio

Fadern dog den 12 september 1898, 68 år gammal. De två sönerna forsatte att driva advokatbyrån, men Benjamin lämnade firman 1906 i en ålder av 48 år och pensionerade sig. Till George lär han ha sagt att han hade "alla de pengar han behövde", och han kände sig tyd-

Fyrstrip som visar den privata Schermackperforeringen, typ III, samt skyddsperforering i det högra märket för tidningen *Cosmopolitan*.

ligen lättad när han nu kunde lämna klienterna och istället tillbringa tiden i sin kära jaktstuga nära Wild Rose i Wisconsin.

Benjamin var en ivrig jägare, och tyckte dessutom mycket om att resa. Denna kombination gjorde att han företog flera jaktresor till Afrika, och hans jaktstuga var berömd för sina många troféer.

Förutom sådana mer fysiskt aktiva intressen var han även intresserad av böcker, speciellt om ekonomi och politik. Han sysslade dessutom mycket med genealogi.

Med alla dessa intressen fanns det tydligen inte någon plats för något familjliv, och han förblev ogift och fick aldrig några barn.

Började samla först sent i livet

Troligen hade Miller sysslat med frimärken tidigare i livet, men det systematiska samlandet började han med först vid 60 års ålder 1917. Året därpå fick han tag på ett exemplar av feltrycket med det omvända flygplanet, något som säkert var en källa till inspiration för hans fortsatta frimärkssamlande.

Han bestämde sig för att samla samman alla frimärken som givits ut i USA, inklusive alla feltryck och varianter. Dessutom sökte han de viktigaste arkpositionerna, och då

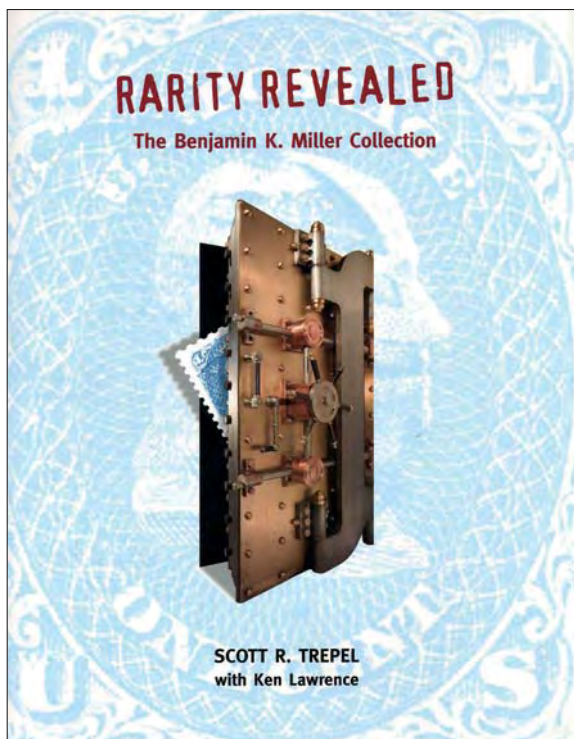
gärna block från arkhörn och block med arkmarginaler där det fanns tryck av olika slag. Han arbetade också med rekonstruktioner av tryckplåtar och ville också visa hur märkena hade använts på brev. Han hade bland annat många halvradade märken av 10 cent 1847 på brev.

Hård konkurrens om rariteterna

Under åren fram till 1924 använde Miller mellan 140 000 och 160 000 dollar för frimärks-

köp. Visserligen var detta mycket pengar på den tiden, men jämfört med vad de storsamlare som han konkurrerade med gjorde av med, var det en liten summa. De riktigt tjocka plånböckerna fanns då hos sådana som Alfred Caspary, Robert Emerson, Lapham, Sinkler och Arthur Hind. Dessutom fanns naturligtvis också Edward H. R. Green, som hade möjlighet att köpa nästan vad som helst till vilket pris som helst. Mil-

forts sid 38.

Scott R. Trepel och Ken Lawrence har skrivit en bok om Benjamin K. Miller och hans samling.

Det berömda feltrycket "uppoch-nervända Jenny", som efter att ha blivit stulet 1977 fick tändningen upp till bortklipp. På så sätt försökte tjuvarna göra ett märke från arkposition 18 till ett från position 9.

Fyrblock med omvänt mitttryck hos 1-centsvälören i Pan Americautgåvan 1901.

forts från sid 37.

lers samling saknar därför de verkligt stora objekten.

Speciella rariteter

Men Miller lyckades ändå att få tag på många sådana varianter som först senare har blivit ansedda som stora rariteter. Han var bland annat så förutseende att han köpte en hel del sällsynta perforeringar som framställdes till privata frankeringsmaskiner.

Miller hade stor kännedom

om frimärksframställningen, och den använde han för att identifiera sällsynta och viktiga objekt som andra samlare på den tiden inte kände till i samma utsträckning.

Hade total kontroll över inköpen

Miller hade kontakt med de flesta av dåtidens främsta frimärkshandlare, och hans kontaktnät gav honom möjlighet att bygga upp en betydelsefull samling på mycket kort tid. Till en början hade han emel-

lertid bara kontakt med Stanley Gibbons i New York, som då leddes av Eustace Power. Här lär han ha köpt 24-centsmärket med det omvända flygplanet 1918.

Dessutom hade han kontakt med Washingtonhandlaren Colman, av vilken han köpte mer än 200 brev med 10-centsvälören 1847, varav många med halverade märken.

Senare hade Miller mycken kontakt med Warren Colson, Eugene Costales i Scott Stamp and Coin Company, och naturligtvis den allestädes närvarande Charles J. Phillips.

Miller hade total kontroll över sina frimärksköp, och i hans anteckningar finns information om när, var, av vem och till vilket pris de olika objekten blev köpta.

Donationen

Charles Phillips besökte 1924

På det gamla fotot ned till höger ses det 12-block av USA:s första frimärke som fanns i Millers samling. Efter stölden 1977 klipptes fyrblocket till vänster ut ur 12-blocket. Fyrblocket har återfunnits, men åtta blocket är fortfarande borta.

Det enda kända exemplaret av 30 cent 1861 med rättvänt tryck på båda sidor.

Detta frimärke har tryckts i en rotationspress som gav märket måtten 19 x 22,5 millimeter, med perforering 11 på alla sidor. Miller fick tag på detta långt innan det var känt bland specialisterna. Märket har nu nummer 544 b i Scottkatalogen.

Miller i Milwaukee, och då diskuterades vilka alternativ som fanns för att skänka samlingen till någon offentlig institution. Phillips menade att Miller borde donera samlingen till staden New York istället för till Millers hemstad Milwaukee, så att fler personer fick möjlighet att se samlingen.

Miller engagerade därefter handlaren Elliott Perry för att montera hela samlingen, och göra den klar för att visas för en större publik efter samma mönster som Taplingsamlingen i London.

Den 6 februari 1925 överlämnades samlingen till New York Public Library.

Fram till sin död den 17 mars 1928 fortsatte emellertid Miller att komplettera samlingen med nya objekt, som om den fortfarande varit hans egen. En summa hade skänkts för att betala utställningsramarna och monteringen, men det hade inte reserverats några pengar för att kunna uppdatera samlingen med nya objekt.

Gjorde ett fördelaktigt "byte"

År 1934 skedde den första stölden från samlingen då ett block av 4 cent från Pan America-utgåvorna 1901 med omvänt tryck i mitten försvann.

Och på 1940-talet dök objekt från Millersamlingen upp på auktioner i New York, och den gången var det handlaren

Norman Serphos som stod bakom. Han hade monterat delar av Millersamlingen åt biblioteket, och genomförde glatt ett "byte", där objekt från samlingen ersattes med en samling flygpost och några klassiska block.

Det material som på detta sätt "införlivades" i bibliotekets samling ägdes ursprungligen av Serphos själv, men trots att Millersamlingen berikades med några nya bra objekt, var det Serphos som tjänade mest på saken.

Stor spektakulär stöld 1977

Den sista och största stölden ägde rum natten mellan söndagen den 8 och måndagen den 9 maj 1977, då någon lyckades stjäla 153 frimärken. Man har gissat att tjuven höll sig gömd inne i byggnaden under hela veckoslutet.

De stulna objekten värderades till mellan en kvarts och en halv miljon dollar. Tack vara vakna filatelister lyckades FBI hitta 81 av de stulna märkena på 1980-talet. Nästan 70 av dem fanns hos frimärkshandlaren Lambert Gerber i Pennsylvania, men huruvida han var medveten om att det rörde sig om stulna frimärken får vi aldrig veta, eftersom han avled 1981.

Som en mustasch på Mona Lisa

Stölden 1977 förde till att hela

Millersamlingen packades ner, och alltså först nu åter ställts ut till allmänhetens beskådande.

Hanteringen av stöldgodset är mycket beklagligt. Tjuvarna har varit medvetna om att det inte skulle bli lätt att sälja objektet, och därför har de ändrats på olika sätt. Ett stämplat 12-block av 5 cent 1847 har till exempel delats upp, och man har återfunnit ett fyrblock medan man fortfarande inte känner till vad som hänt med det resterande åttablocket.

Tjuvarna stal 1977 även Millers exemplar av det omvända flygplanet från 1918, och för att märket inte skulle kunna identifieras har perforeringen upptill klippts bort! I sin bok "Rarity Revealed" jämför Scott Trepel detta med att någon stjälar det kända konstverket Mona Lisa, och målar mustasch på damen för att inte bli fast när man vill sälja tavlan. □

For alle
samlere:
www.skanfil.no